

VAŽNA UNIJA IZSTOPILA IZ C.I.O.

International Ladies Garment Workers unija je prekinila zvezo s CIO organizacijo.

CLEVELAND. — International Ladies Garment Workers unija je prekinila svoje zveze s CIO državnimi in lokalnimi uradi. Tako je izjavil Arthur W. Katovsky, ki je s potrdil govorice, da je unija, ki šteje okoli 3.000 članov, pretrgala vse stike s Clevelandskim industrijskim unijam in koncilom, ki pripada CIO organizaciji. To akcijo se je podvzelo na nasvet pred tednom dni. Izjavil Katovsky. Mi v Ohio edini člani International Ladies Garment Workers unije, smo se vzdrževali zveze s organizacijo. Ko smo nekoč prejeli povabilo, da pošljemo svojo delegacijo na CIO konvencijo, ki se bo vršila v 28. 29. in 30. septembra v ambusu, smo se morali za odločiti, ako nismo hoteli vezati hipokrite, kar bi bili, če bi sprejeli politiko, s katero bi se strinjamo.

Mednarodni delavski voditelj je pripomnil, da je njegova unija vzdrževala zvezo s CIO organizacijo samo zato, da bi upala, da bo prišlo pri A. F. of L. do končnega razuma. Stop te unije iz CIO organizacije pomeni zlasti velik udar na blagajno organizacije. Unija je redno in točno plačevala prispevke, ženerozno prispevala v "vojno blagajno" organizacije za stavke in je in za vse ostale tekoče potrebe CIO organizacije.

Smrtna kosa

Do dolgi in mučni bolezni je prišla na svojem domu na 2 Homer Ave., Mary Udovick, stara 60 let. Unija je bila iz vasi Repče prirojen, odkoder je prišla v mesto pred 36 leti. Tukaj je našla zaljubljenega soproga, štiri hčere, Mary Nekić, Agnes, Agnes, Frederick, in Youngmans in dva sina, in Josepha ter več drugih. Bila je članica v 4. sv. Ana, št. 4 SDZ. Po smrti se bo vršil v petek jutraj v cerkev sv. Vida in pokopališče v Franklajnskega pokopališča za 6016 St. Clair Ave. B. Obitelj ameriška zemlja. — Obitelj družini naše sočalje.

Lepi vrtovi

Časopis "The Cleveland Press" je razpisal natečaj za lepe vrtove, ki bo se udeležili tudi naši rojaki. Priznanje so prejeli sledeči: F. Novinec 23250 Ave., M. Marolt 15819 Ar. C. Winter 5704 Bonna Ave. Stanovnik 6209 Bonna Ave. Lepic 894 E. 137 St. L. Ster. 608 Dibble Ave., M. Kuhar Addison Rd., A. Počkaj, 19 Prince Ave. Vsem iskreno čestitamo.

Nacisti z velikim veseljem poznajo, da je "Poljska izgubljena" in da sta dobili Anglija in Francija "knock-out" udarec iz Nemčije in Rusije.

Potek in zaključki seje vlagateljev bivše North American Trust banke

Navzoči so dali duška svojemu nezaupanju do poslovanja likvidacije kakor tudi svojemu nezadovoljstvu do pozivanja naših ljudi, naj zopet "hranijo in hranijo in nosijo na banko, na preteklost pa pozabijo."

Sinoči se je vršila v Slovenskem narodnem domu seja vlagateljev North American banke, ki je v likvidaciji, toda likvidira na način, ki je za vlagatelje nezadovoljiv. Sejo je sklical odbor vlagateljev, kateremu načeluje kot predsednik Mr. Louis Kaferle.

Predsednik je otvoril sejo, nakar je predlagal, da se izvoli drugega predsednika seje, da ne bo mogel nihče očitati pristranosti glede doseženih zaključkov. Za predsednika seje je bil izvoljen Mr. Rudolf Perdan, ki je nemudoma zavzel svoje mesto.

Pojasnitev položaja K besedi se je oglasil Kaferle, ki je v glavnih potezih opisal stanje banke, ki je v likvidaciji in njeno izplačevanje ali bolje neizplačevanje vlagateljem. Mr. Kaferle je predložil vlagateljem problem, ali naj se prične s kroženjem peticij, da se prične, potem s sodnim postopanjem, ali kakšnega mnenja so vlagatelji. Slovenski ljudje so potrpežljivi, toda kakor se jih vleče pri North American Mortgage Loan banki, je že malo preveč. Poleg svojih prihrankov so izgubili ljudi v teh letih samo na obrestih \$187.000. Likvidatorji pa molče kot grob in vlečejo svoje plače. Kakor da vlagatelji že nimajo dovolj težav, ker so jim zmrznjeni vsi prihranki, pa prihaja še predsednik North American banke s svojimi dopisi v listih, v katerih se naravnost norčuje iz slovenskih žrtev, ki jih zopet poziva: dajte, dajte, hranite! Pozabimo, kar je bilo! To je proketo resna stvar in nobena šala, zato se ne da kar na lepem pozabiti, čeprav si gotovi krogi že, da se čimprej pozabi. Vlagatelji morajo pričeti z resnim delom, da se reši to kar se še rešiti da.

Zgledi ustvarjajo zaupanje Za Kaferletom je govoril Rudolf Perdan, ki je od svoje strani pojasnoval stvar. Tudi on obsoja tisto pozivanje po časopisju na zaupanje v banko in pozivanje na pozabljenje. Kako naj imajo vlagatelji zaupanje v banko, ko pa ne gredo poklicani krogi z zgledom naprej, da bi se ustvarilo zaupanje med ljudstvom? Okoren je vehementno nastopil proti poslovanju in špekuliranju z denarjem vlagateljev, s katerim se kupuje od zapeljanih žrtev hranilne vloge oziroma knjižice, ki jih plačujejo po 45 odstotkov za dolar. Poziva vlagatelje, naj se prepove v nadalje to špekuliranje. Mesto tega naj se likvidatorji pobrigajo, da povrnejo vložnikom to, kar jim gre, ali kar je vsaj še mogoče. Likvidatorji vlečejo z banke vsak mesec po \$750.00 za svoje delo, toda razen svojih plač nimajo ničesar pokazati. Ogorenje in gnev nad frazersko propagando Govorili so še drugi, ki so vsi izražali svoje ogorenje in gnev nad postopanjem likvidatorjev in nad njihovimi "uspehi." — Splošno se je obsojalo dolgovne dopise pozivanja na hranjenje in na zaupnost do banke, ker taki propagandi so vlagatelji že enkrat nasledili, zato (Dajle na 2. str.)

ANGLIJA GRE V BORBO!

LONDON, 23. avgusta. — Britanska vlada je poslala Hitlerju noto, v kateri ga je obvestila, da je njen trdni namen, postaviti se z orožjem v roki ob stran Poljske, če bo slednja napadla.

Tozadevni zaključek je bil sprejet včeraj na nujni seji kabineta.

Nota je bila poslana angleškemu poslaniku v Nemčiji siru Nevile Hendersonu z naročilom, naj jo odnese nemudoma kancelarju Hitlerju v Berchtesgaden.

MOSKVA, 23. avgusta. — Semkaj je prispel z letalom Joachim von Ribbentrop, nemški minister zunanjih zadev, ki se bo sporazumel z rusko vlado o napovedanem nemško-sovjetskem paktu nenapadanja. On in njegovi spremljevalci so prispeli v dveh velikih letalih.

Nemški družbi je bila odločena za stanovanje veličastna stavba bivšega avstro-ogrskega poslanstva ki stoji tik poslopja, v katerem je nameščena angleška misija.

Letališče, na katerem sta pristali nemški letali, je bilo okrašeno z nacističnimi zastavami.

PAPEŽEV POSLANEC ODSEJ V VARSAVO

Rim. — Včeraj je odpotoval iz Rima v Moskvo poseben papežev poslanec, ki bo študiral poljsko-nemški spor ter poročal o njem papežu.

Mr. Zbašnik v Clevelandu

Včeraj je dospel v Cleveland Mr. Anton Zbašnik, glavni tajnik JSKJ v Ely-ju, Minn. Mr. Zbašnik, ki je bil na konvenciji Narodnega bratskega kongresa v Detroitu, je prišel semkaj s svojo soprogo in tremi sinovi, Williamom, Gilbertom in Robertom, ki so se pripeljali z avtomobilom na naš vzhod. V njih družbi je tudi Mrs. Jos. Mantel, soproga I. glavnega podpredsednika JSKJ. Ob tej priložnosti so obiskali tudi Pittsburgh, kjer je bil nekdanji dom Zbašnikov obitelji. Jutri odpotujejo proti Chicagu, nato pa naprej proti Minnesoti. — Dobrodošli!

Na počitnice

Mr. in Mrs. Edward Skvarea, 18771 Abby Ave., Euclid, O., sta za dva tedna odpotovala na počitnice ob obali Floride in mehiškega zaliva do New Orleansa, potem ob obali do Mississippi. Želimo jima srečno pot. Mrs. Skvarea je hčerka Mr. in Mrs. Jalen iz E. 76 St.

Poroka

V soboto 26. avgusta se bo sta poročila Miss Josephine Debeljak, 15019 Hale Ave., in Mr. John Polanz, 14022 Jenne Ave. Poroka se vrši v cerkvi Marije Vnebovzete ob 9. uri zjutraj. Prijatelji in sorodniki so vabljeni, da se udeležijo.

"NAPADI IZ ZRAKA"

V londonskih parkih so stopili v akcijo angleški topovi, ko se je pojavila nad Londonom jata "sovražnih" letal, ki so ob zadnjih vajah "napadla" London.

Posledice in vtisi dogovora med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo

Danes bo prispel v Moskvo nemški minister Ribbentrop. — Najhujši udarec bo padel s tem paktom po hrbtu Japoncev.

MOSKVA, 22. avgusta. — I-nemški diplomatje so mnenja, da bo Sovjetska Rusija v nekaj dnevih v položaju diktirati mir Evropi.

Iz izjave, da bo prispel jutri v Moskvo nemški minister zunanjih zadev Ribbentrop, ki bo zaključil nemško-rusko pogajanja, in sicer istočasno, ko so tukaj francoske in angleške vojaške misije, ki pretresajo skupni vojaški nastop proti Nemčiji, je razvidno, da je dobila s tem Rusija priliko, ki se ne bo morda nikoli več pojavila, to je, da lahko izgrava angleško-francoski antiagresivni blok in rimsko-berlinsko očišče drugega proti drugemu.

Bolj kakor vsi drugi so zaskrbljeni japonski diplomatje, kajti Japonska je v neprestanih sporih in praskah s Sovjetsko Rusijo na Daljnem vzhodu.

Kitajska je zadovoljna Kitajska je skoraj edina država izmed vseh, ki je z veseljem pozdravila vest o napovedanem rusko-nemškem paktu. Za Kitajsko pomeni to možnost, da bo njena prijateljica Rusija zdaj svobodna v Evropi in da bo mogla obračunati z Japonsko.

Japonski državni in vojaški poveljniki so nad to vestjo zaprepani, ker vidijo nevarnost, da bodo ostali zdaj brez vsakega prijatelja na svetu, kajti Anglija in Amerika sta že obe siti in naveličani japonske agresivnosti in njenih nesramnosti na Vzhodu. Nevarni opazovalci so mnenja, da bo dobila Japonska med vsemi narodi najhujšo in najbolj skelečo klofuto s tem paktom.

Zadnja čast

Članicom društ. Sv. Ane, št. 4 SDZ se naznanja, da je preminila članica Mary Udovič. — Njeno truplo počiva v Frank Zakrajškem pokopališču za vođu, 6016 St. Clair Ave. Prosi se vse članice, da pridete v četrtek 24. avgusta ob 8. uri zvečer, da izkažemo zadnjo čast pokojnici. V petek ob 8:30 uri zjutraj pa se udeležite njenega pogreba. — Tajnica.

Ponovna velika zmaga CIO avtnih delavcev v Detroitu

CIO organizacija je dobila izključno pravico kolektivnega pogajanja pri Motor Products korporaciji.

DETROIT, 22. avgusta. — Danes je bila CIO organizacija že v drugič zmagovalka nad Ameriško delavsko federacijo v glasovanju avtnih delavcev, ki so zopet dali CIO organizaciji izključno pravico kolektivnega pogajanja.

CIO organizacija je nocoj porazila Ameriško delavsko federacijo z ogromno večino 2.033 glasov proti 188 v volitvah, ki so odločile, kdo naj reprezentira 3.150 delavcev pri Motor Products korporaciji.

Pretekli teden je dobila CIO organizacija 73.6 glasov večine pri Packard Motor Car kompaniji, kjer je glasovalo 9.000 delavcev.

St. Clair Grove

Opozarjam članice društva St. Clair Grove št. 98 W. C., da se udeležijo seje, ki se vrši v petek dne 25. avgusta pri pobiranju asesmenta ob 8. uri zvečer. Vse tiste, ki ste pripravljene pomagati kuhati in servirati večerjo na naši prihodnji seji, ki bo obenem distriktna konvencija, prosim, da se gotovo priglasite v petek večer. — Tajnica.

V staro domovino

Danes je odpotoval za daljše bivanje v svojo domovino Jugoslavijo Mr. Tomo Raplinovič. Vse potrebno za potovanje mu je preskrbela potniška tvrdka A. Kollander Co. Želimo mu srečno potovanje!

Šivalni klub

Šivalni klub "Jadrana" se zbere nocoj pri Sanaboru, 15801 Waterloo Rd. — Vsi so prošeni, da se gotovo navzoči.

VSA EVROPA JE KOTEL, V KATEREM RAZBURKANO VRE

Noben prerok ne more napovedati, kaj se
utegne zgoditi v Evropi jutrišnji dan.

CHAMBERLAIN BO ZAHTEVAL DIKTATORSKO OBLAST

Vrhovni poveljnik francoskih oboroženih sil Gamelin je sporočil premierju Daladieru, da je francoski narod pripravljen na vse eventualnosti.

LONDON, 22. avgusta. — Premier Chamberlain se je odločil, da bo jutri zahteval diktatorsko polnomoč za svojo vlado.

Vlada Velike Britanije, ki je včeraj zopet ponovno izjavila, da bo stala s Francijo vred ob strani Poljske, je poklicala pod orožje tisoče angleških vojakov.

Francija je mobilizirala večeraj nadaljnih 600.000 mož.

Komunikacije angleške vlade naznanja, da nemška izjava o pogodbi nenapadanja med Nemčijo in Rusijo, ki je padla kakor bomba v svet, ne bo imela nobenega učinka na trdni angleški odlok, da se pomaga Poljski.

Uradniki francoske vlade niso podali nobene izjave, vendar se smatra, da zasledujejo isto politiko kakor Velika Britanija.

Dočim se nahaja nemški minister zunanjih zadev Ribbentrop na poletu v Moskvo, se nemške in poljske čete nadalje koncentrirajo od poljsko-nemški meji.

Konfuzija v Evropi

Sumarizacija položaja v Evropi je v kratkem sledeča:

LONDON. — Chamberlain bo zahteval diktatorsko oblast in je poklical pod zastave tisoče vojakov.

PARIZ. — Maršal Gamelin, vrhovni poveljnik francoskih vojnih sil, je včeraj obvestil premierja Daladiera, da je francoski narod "pripravljen na vse eventualnosti."

MOSKVA. — Pri Molotovu, ruskem premierju in komisarju zunanjih zadev, sta se zglasila francoski in angleški poslanik, da izvesta o bodočih smernicah Rusije. Ruski vladni uradniki so jima povedali, da nemško-ruska pogodba o nenapadanju ne bo stana na potu sklenitve zveze med Rusijo, Anglijo in Francijo.

BERLIN. — Nacisti so privili svoj vijak nad Poljsko in Rumunsko. Poročila naznanja, da namerava Hitler nasloviti na vse narode nemške koncepcije okrožnico o novem redu svetovnega mira.

BRUSELJ. — Sedem malih narodov se je zbralo k posvetovanju glede nevtralnosti. Delegatje bodo poslali predsedniku Rooseveltu poseben apel.

RIM. — Italija nadaljuje s svojimi pripravami za vojno. Opazovalci poudarjajo, da ni v nemško-ruski pogodbi klavzule, ki bi prepovedovala Rusiji pomagati Poljski v slučaju potrebe.

Pozor

Vsa društva, ki nameravajo dati oglas v spominsko knjigo za otvoritev novih prostorov S. D. Doma, so prošena, da pošljejo oglašne najkasneje do 26. avgusta. Vsi posamezniki, ki bi radi imeli samo ime v knjigi, kar stane \$1.00, naj pošljejo tudi do 26. avgusta na Mr. Vincent Coff, 15335 Waterloo Rd.

Nemci grozijo, da bodo strli Poljsko, ako se ne ukloni

Nemčija zahteva nazaj vse poljsko ozemlje, ki je bilo pred svetovno vojno last Nemčije.

BERLIN, 22. avgusta. — Visoki nacistični krogi pravijo, da bo nemška armada udarila do Varšave in morda še dalje, ako Poljska ne odstopi rajhu vsako ped ozemlja, ki je spadalo pod Nemčijo pred svetovno vojno.

To poročilo, ki naznanja o četrtri razdelitvi Poljske, in sicer zdaj po Adolfu Hitlerju, prihaja iz istih virov, ki so lansko leto korektno napovedali zavajevanje Avstrije in Češkoslovaške.

Danes je jasno, da se Hitler več ne zadovoljuje s svobodnim mestom Gdanskom, temveč zahteva tudi Pomorje in poljsko šlezijo.

Komunistični list trdi, da so s paktom fašisti na izgubi

Komunistični list pravi, da bo s tem paktom boj anti-fašističnih držav proti agresivnosti še ojačen.

NEW YORK, 22. avgusta. — "Daily Worker", organ komunistične stranke v Ameriki, pravi v svojem uredniškem članku, da se bo "brezpogojna podpora Sovjetske Unije poljski neodvisnosti nadaljevala kakor doslej."

Napovedani pakt pomeni, pravi list, prvič, da je dobil fašizem silni udarec ter da je izgubil na prestižu v svoji lastni deželi kakor tudi v očeh vsega sveta.

"Avtor antikomunističnega pakta, ki je hotel preslepti svet, da gre za boj proti boljševizmu, stoji zdaj pred svetom razgaljen kot nasilnik in zavajevalec, ki ogroža najprej neodvisnost Poljske, potem pa angleške in francoske interese. Sovražniki Sovjetske Rusije pravijo, da bo taka pogodba delovala v Hitlerjevo korist. Toda oni se bodo morali prepričati, da bo ojačenje Sovjetske Rusije hkratu ojačilo tudi antifašistično borbo za mir in onemogočilo nadaljna Monakova angleških kapitulacionistov."

Članek dalje naglašja, da ima Sovjetska Rusija enake pogodbe nenapadanja s Kitajsko, Poljsko in Italijo in da vsaka taka pogodba vključuje "temeljno točko sovjetske politike," ki pravi, da če en obveznik zagreši akt agresivnosti napram drugi državi, tedaj "druga stran" (Sovjetska Rusija) ni vezana na pogodbo in si pridržuje svobodo akcije.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.60
Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

CIGAN JE BIL V SVOJI LASTNI IGRI UKANJEN

Včeraj je padla kakor bomba novica, da bo med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo sklenjena pogodba o medsebojnem nenapadanju.

Vsako razpravljanje o tem paktu, ki še ni bil sklenjen in podpisan in o čigar posameznih določbah in klavzulah še ničesar ne vemo, bi bilo preuranjeno, vendar pa moremo že danes premotovati to zadevo s čisto človeškega, slovanskega in nedržavniškega stališča, torej s stališča povprečnega človeka, ki nima zavezanosti oči in z voskom zalitih ušes.

Kljub temu, da sprejemamo vest o tem paktu z mešanim občutjem, vendar poudarjamo, da se nam ni zdel nemogoč. Spomnimo se samo na vsa dolga leta ponižavanja in preziranja Rusije, ki so se je velesile ogibale kakor gobavca. Ni še tako dolgo tega, ko je Litvinov v imenu Rusije rotir Francijo in Anglijo, naj z Rusijo naredi konec nemški in italijanski intervenciji v Španiji in še pred tem italijanskemu roparskemu pohodu v Abesinijo. Rusija je naletela povsod na gluha ušesa in na pomilovalen posmeh profesionalnih angleških in francoskih diplomatov. Kako so pozneje Angleži in Francozje prodali Nemčiji českoslovaško, ne da bi se jim zdelo vredno, Rusijo vsaj obvestiti o tem, to je le predobro znano in tudi ni še pozabljeno.

Angleški državniki so lisjaki, toda v ruskih državnikih so naleteli na svoje mojstre, ki so pregledali starega torijca Chamberlaina in njegove satrape do dna.

Štirimesečna pogajanja med Angleži in Rusi se vlečejo v nedogled in še danes niso zaključena zato, ker Chamberlain ne mara Rusov za zaveznike, in so bila tista pogajanja samo pesek v oči angleški javnosti. Če bi bilo Chamberlainu, ki je pripravljen vsemu svetu garantirati obrambo proti nemški agresivnosti, res kaj na tem, da se sklene z Rusijo obrambni pakt, tedaj se ne bi tako krčevito branil zametati zaščito trem baltičkim državam, ki tvorijo Nemcem vhod v Leningrad.

Če bi bilo staremu torijcu Chamberlainu, ki je dvakrat zaporedoma SAM poletel z letalom k Hitlerju v Berchtesgaden, ko mu je prodajal českoslovaško, res kaj na sklenitvi pakta z Rusijo, bi poslal v Moskvo — če že sam ne bi šel tja — vsaj svojega ministra zunanjih zadev, lorda, Halifaxa, ne pa neznanjih, brezpomembnih in nepoznanjih klerikov angleške vlade, ki so bili skoraj brez vse avtoritete in so se morali pri tako važnih pogajanjih za vsako malenkost obračati zopet in zopet v London po pojasnila in polnomočja. V igri s Hitlerjem je stari torijec mislil, da izrablja in izigrava "zabite" ruske diplomate, pa so ga slednji prehiteli in prekosili v njegovi lastni igri! Ni čudno če se danes ta stari intrigant in Hitlerjev hlapec počuti kot polito ščene, na katerega je pljusnil hladen poliv sovjetskih diplomatov.

Doslej podrobnosti pakta, ki še ni bil podpisan, še niso znane. Ako bo pakt res tak, za kakršnega ga označujejo Nemci, tedaj se bliža Poljski huda ura. Kakor si kot svobodoljubni in demokratični ljudje ne želimo Hitlerjevih zmag, pa tudi usodo, ki grozi Poljski, sprejemamo z mešanimi čustvi. Ta famozna katoliška "slovanska" država je pustila ob križanju bratske českoslovaške za seboj nekaj spominov, ki jih ljudje v splošnem, Slovenci pa še posebej, ne bodo izlepa pozabili. Ko je Hitler — kakor rjoveči lev — raztrgal českoslovaško, se nažrl in napil njene krvi, mu je sledila potuhnjenost in v varni razdalji kakor lakomna hijena Poljska, ki je hlatala po ostankih, ki jih je pustil Hitler od nesrečne dežele... Mesto da bi razbrala svarilno pisavo na steni in sočuvstvovala z nesrečno slovansko deželo, ki je postala plen brutalnega zavojevalca, se je Poljska lakomno vrgla na še krvavo telo nesrečne sestre ter izgrizla še iz trzajočega telesa kose živega mesa. In ko sta se potem sešli na podjarmljeni českoslovaški zemlji poljska in madžarska armada, so se Poljaki in Madžari vrgli v objestnosti zmagoslavja nad nesrečno deželo, drug drugemu v objem ter si s poljubi zapčevali večno prijateljstvo dobrih sosedov... Vse te prizore so ovekovečili fotografiji, ki so natisnili svoje fotografije v velikih svetovnih listih v večni spomin in za predložitev svetu pred oči v slučajih, kakršnih eden se je baš zdaj pojavil.

Poljska, ki danes razločno vidi in razumeva pisavo na steni, se danes oprijemlje še edinega upanja, da bo koncem konca vendar še sklenila Rusija obrambno zvezo z Anglijo in Francijo. To je tista Rusija, katere armade se je Poljska ves čas in dosledno z vsemi štirimi branila, ne glede na to, da bi prišla ta armada na poljska tla nji sami — Poljski na pomoč!...

Seja vlagateljev North American Trust banke

(Dalje s 1. str.)

ji nočejo še drugi. Seja je dala splošno nezaupanje merodajnim činiteljem, ki imajo to stvar v rokah, zato ni čudno, če nočejo vlagatelji ničesar slišati o novih propagandnih pozivih. Pozivanje na zaupanje so smatrali za činično, smešno in norčevanje iz naših ljudi; vsaka banka naj si ustvari SAMA zaupanje s poštenim in umnim poslovanjem, ne pa z bobnečo in brezpomembno propagando.

Pojasnjevanje odvjetnikov
Odvjetnik Mr. Opaškar pojasnjuje zadevo s pravega in legalnega stališča. Ako se hoče kaj doseči, mora dobiti odbor v prvi vrsti popolno zaupnico in polnomočje od strani večine vlagateljev. Zato je potrebno, da se gre do vlagateljev s peticijami, na katere naj podpisajo svoja imena, nakar bo dobil odbor polnomočje ali tako zvani "Power of Attorney".

K besedi se je priglasi tudi odvjetnik Kushlan, ki je prav tako podal nekaj koristnih pravnih in splošnih nasvetov.

Nato je bil sprejet Kushlanov predlog, da se izvoli odbor dvajsetih vlagateljev. V ta odbor so bili imenovani:

Louis Kaferle, F. V. Opaškar, Joseph Šiškovich, Stefe Pirnat, Joseph Skuk, Mary Stanovnik, Antonija Tanko, Leo Kushlan,

Joseph Pograje, John Zalar, J. Okoren, James Verbic, John Centa, Andrej Kaučnik, Mary Mohar, Mary Gerbec, Julija Bokar, Anton Skala, L. F. Zakrajšek, Mary Zadnik.

Uradniki: Preds. L. Kaferle, I. podpreds. F. V. Opaškar, II. podpreds. J. Šiškovich, Taj. J. Okoren, blag. A. Skala, zapisničar Steve Pirnat. Pravni zastopnik F. V. Opaškar.

Trije člani tega odbora so bili izvoljeni v nadzorni odbor.

Na seji je vladal red, ker so se vsi navzoči zavedali resnosti zadeve, radi katere so se zbrali. Kakor na vsaki seji, je bilo sicer tudi na tej nekaj neumestnih opomb, ki bi lahko brez vsake škode izostale, ker sinoči je šlo samo za denarno vprašanje naših ljudi in za ničesar drugega.

Omeniti je, da ni bilo od oboja, ki likvidira banko, nikogar na seji, da bi dal kaj pojasnil. To je ustvarilo vtis, da se odgovorni činitelji toliko brigajo za želje in interese vlagateljev, kakor za lanski sneg.

Po imenovanju odbora, čigar naloga je, podvzeti vse potrebne korake, da pridejo naši ljudje vsaj do dela svojega prihranka in zdaj zamrznjenega denarja, je predsednik seje Mr. Rudolf Perdan zaključil zborovanje.

UREDNIKOVA POŠTA

Politika in New Deal v 32. Wardi

Cleveland, O. — Čitala sem že v dveh dopisih v Enakopravnosti, "Slovenci, ne podpirajte tujerodci za councilmana v 32. vardi." Kdo je ta tujerodec, ki ga pisec omenja v njegovih dopisih? Ali nismo vsi tujerodci? Edini stoprocentni Amerikanci so Indijanci.

Vi mislite samo zato ker ne govorite našega jezika, da nima pravice biti kandidat.

Tu je še vedno demokracija (vsaj mislimo tako).

Ta tujerodec kakor ga vi nazivate je Mr. Bernard V. McGroarty, star 45 let, hišni pomočnik v 32. vardi že 20 let. Dobre oče in gospodar. Bil je vojak v zadnji svetovni vojni, ter se je vdeležil bitke na treh postojankah in sicer: (St. Mihael, Argonne in Meuse). Bil je ranjen v boju.

Studije je dokončal v Pittsburghu, Pa. na Carnegie Institute of Technology. Je predsednik od Stereotypers unije št. 22 že 12 let. On je predsednik Cuyahoga County, Delavske ne-strankarske lige.

Sedaj je zaposlen pri Nea Service Inc. v stereotype oddelku.

Njegova hiša je na 17824 E. Park Dr. Gospod pisec, ali mislite, da ta delavski boritelj ni sposoben biti councilman v 32. vardi? On ima mnogokušenj v politiki, on je demokrat in New Dealer (neodvisen demokrat), on nima politične mašine za seboj kakor jo imate vi, on se zanese na poštene in treznomiselnice volilce, na organizirane delavce, ki se ne ozirajo na narodnost ali vero, oni so za najsposobnejšega

moža pa če tudi bi bil zamorec.

Mr. McGroarty se dobro zaveda resnega položaja WPA delavcev. On dobro ve, da industrija ne bo poklicala svojih delavcev več nazaj na delo, ker na njih mesta so nadomestili moderne stroje in uvedli pri-ganjaštvo pri delu.

Nekaj se mora ukreniti za tisoče brezposelnih. Mr. McGroarty bo delal na to, da se New Deal ohrani in razširi. On vidi, da če delavci v 32. vardi ne bodo delali, da sledi pogin malim trgovcem. Kam naj se delavci zateče v stiski, ali v verižne trgovine? Verižna trgovina zahteva samo dolar, če tega nimaš, ne boš jedel.

Zadnja Fisher Body stavka je odprla marsikateremu oči. Organizirano ljudstvo se ne da več blufati od reakcionarnih demokratov in republikancev. Ali moremo pozabiti brutalno napadanje Clevelandске policije, ki je zgleda bolj kakor Hitlerjem. Koliko časa bomo prenašali sirovosti John Savage, ki je bil enkrat boxer in je bil prestrašopeten, da bi nadaljeval to delo in se je potem spretnil v policijskega zagriznjena.

Koliko časa bomo prenašali Stooze kakor sta Harold Hitz Burton in varnostni direktor Elliot Ness, ki sta poslala policijo in brutalno napadala nedolžne stavarke in davko-plačevalce.

O Bog, koliko časa nas bodo še preganjali?

Za councilmana v 32. vardi moramo izvoliti energičnega moža, ki bo rabil železno pest, kajti ti ljudje se ne dajo več ugnati z svilenim rokavico.

Organizirano delavstvo bo moralo voliti progresivne kandidate v mestne, državne in

vladne urade, ako se bomo hoteli obdržati še pri življenju.

Sedaj smo porinjani od industrialcev in sedeče stavke velike trgovine globoko v vodo, nič drugega nam ne preostaja kakor plavati ali utoniti. Volilci v 32. vardi dobro premislite.

McGroarty for Council piknik se bo vršil 2. septembra cel dan to je na soboto pri Louis Erjavcu na Grand Boulevard. Vabi se vse volilce, ki ste za New Deal in hočete ohraniti košek kruha svojim otrokom, da pridete na ta piknik.

Mr. McGroarty nima nobene politične mašine za seboj, ki bi ga zakladala v njegovi kampanji. Ako pomagamo sedaj njemu, nam bo on pomagal ako bo izvoljen. Na tem pikniku bomo imeli žogometno igro — (Baseball), balincaje in godbo.

Anna Urbas

Izlet za list Naprej

Se bo vršil dne 26. avgusta, to je v soboto cel dan na prijaznih prostorih Louis Erjavca na Grand boulevard. Mesec avgust se nagiba h koncu. Kmalu bo prišla otožna jesen in dolgočasna zima, zato si še privoščimo letne gorkote in prosti ravni.

Odbor lista Naprej

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

V Chicagu, Ill., je pred dnevi zvečer bil ubit 10-letni slovenski deček, Leo Lavrenčič, ki se je vozil na biciklu in ga je pri tem podrl neki avtomobil. Nesreča se je pripetila na oglu 44. ulice in Crawford Ave. Vozča avta je pobegnil. — Umrl je nedavno rojak John Gešel, star 73 let in doma iz Dobilčev pri Črnomlju v Beli krajini. Tu zapuščena žena, sina in hčer. — Poročila sta se zadnje dni Paula Golob in Joseph Premer.

Paula Golob je doma iz La Salla. Na poročno potovanje sta odšla v Kalifornijo. — John Žagar (Slovenec ali Hrvat?) je nedavno bil aretirani, ker je neke mladi ženski izbil cigareto iz roke, ko je zraven njega sedela v neki restavraciji. Sodnik je potem izročil zdravniku v preiskavo, nakar je Žagar sedaj bil drugič poklican pred njega. Zdravnik je vsekakor informiral sodnika, da je Žagar do cela normalen človek, kajti obsodil je Žagarja v plačilo \$200 denarne kazni, da si bo "zapolnil svoj netakten čin in ne bo več nadlegoval žensk, ki kadijo." Vendar pa je bila pozneje Žagarju ta kazen odpuščena, ko je sodniku podal slovesno izjavo, da ne bo nikdar več kaj takega storil.

— V Joliet, Ill., je pred kratkim zvečer 18-letni Leonard Klobučar ustrelil svojega očeta Mihaela Klobučarja, starega 54 let. Tragedija se je izvršila v Klobučarjevi gostilni Palm Garden v North Jolietu. Fant, ki je postreljanju pobegnil nekam v okolico in se je čez nekaj ur povrnil misleč, da je očeta le rani, se je izročil policiji, kateri je povedal, da je branil mater, katero je oče pretepal. To pretepanje matere se je po izpovedi sina dogajalo že tri leta, odkar je v očetovo gostilno prišla kot natakarcica 22-letna Florence Pokrajac iz Lyonsa, zaradi katere se je mati, Rose Klobučar, vedno prepirala z očetom. Sina so zaprli. Odkod je bil ustreljen Mike Klobučar doma, poročilo ne pove.

— Iz Willarda, Wis. poročajo tamošnji slovenski farmerji, da letina dobro kaže, ker dobijo večkrat potrebnega dežja.

Farmarji pa ne morejo spraviti v denar svežega sočivja, ker tovarne za konzerviranje počivajo.

— V Kempf št. 42 blizu Scammona, Kans., je pred dnevi umrl rojak Anton Miheli, star 73 let in rojen nekje v Beli Krajini. Zapuščena sina in hčer.

Kratke vesti iz življenja in sveta

NNACISTI APLAVDIRAJO PAPEŽEVEMU APELU

Berlin. — Nemški politični krogi izjavljajo, da se brezpogojno strinjajo s papeževim apalom, "za trajni mir, zgrajen na pravici, ki bi zajamčila in zaščitila svobodo in čast narodov." — "Saj to je baš oni mir, ki ga hoče in ga bo dosegla Nemčija," pravijo nacisti. (Torej Nemčija je zaščitila in zajamčila svobodo in čast českoslovaške, Avstrije, Memela itd! — Op. uredništva.)

ŠPANSKI BOJEVNIKI NA POTU V VALPARAISO

BABOACZ, 21. avgusta. — Danes je pasiral skozi Panamski prekop francoski parnik Winnipeg, na čigar krovu se nahajajo 2,078 španskih republikancev, ki so na potu v Valparaiso, kjer so dobili dovoljenje, da se smejo izkrcati in naseliti.

PRVA USMRTITEV ŽEN-SKE V TURČIJI

V anatolskem kraju Koeju so usmrtili prvo žensko, od kar obstoji nova turška republika. Bila je poglavarka zloglasne razbojniške tolpe in se je imenovala Gurija.

Razbojniki so svoj plen prinašali v njeno hišo in ona ga je potem razpečevala s pomočjo neke prijateljice, Fatme.

Pred kratkim sta se obe ženski sprli, Fatma je izjavila, da noče več sodelovati. Gurija se je ustrašila, da jo utegne prijateljica izdati in je sklenila, da jo umori.

Zvečer, ko je Fatma odhajala domov, je šla Gurija za njo in jo pobila s sekuro.

Komaj se je Gurija vrnila domov, je prišla k njej enajstletna Fatmina hčerka, da povpraša za mater. Nečloveška ženska je potegnila otroka v sobo, ga zadavila in vrgla v vodnjak. Naslednji dan je hotela odstraniti tudi Fatmino truplo.

V svojo grozo pa je opazila, da kaže Fatma še znake življenja. Ni imela poguma, da bi jo še enkrat uradila, vzlekla je telo nezvestne ženske k vodnjaku in ga vrgla vanj.

Kmalu nato so oblasti izsledile njene zločine in jo obsodile na smrt.

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE.

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolo-

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street

Tel: KEmmore

SVETEK FUNERAL HOME

ZMERNOST

Naše cene so zmernost. Je važno omeniti ta fakt, ker ugled za najboljšo poslugi bi morda koga vodil do mistifikacije, da so sorazmerno tudi naše cene višje. Jasna resnica je, da je poslugi za vse, kot tudi cena dostopna vsem.

478 EAST 152nd ST. KEmmore 2016

ŠKRAJ

"Ti, kaj pa pomeni diskreten?"
"Na primer: Jaz sem ten, če nikomur ne pusti ti tepec."

Gospa Petriceva je prezna žena. Vselej doma, namoči šibice v bi otroci kaj ne zažgajo.

Mati: "Ali, Tinče, pravi! Že danes si snem ki sem ti ga spekla za imaš šele jutri!"
Tinče: "Mamica, praviš: Kar danes lahko ne odlašaj na jutri!"

Ravnatelj kaznilnice vi bi radi kako opravam ne bo predolgočas pa ste po poklicu?"
Kaznjene: "Igram dalaškam orkestru."
Ravnatelj: "No, lahko žalijo pri nas."

"Tone, kaj si toliko rdečim svinčnikom poju?"

"Podčrtal sem vse, da vem, za katere dni bo treba v šoli opraviti."

Vdova: "Torej me vzeti, čeprav imam 6 le 5000 din premoženja?"
Ženin: "Na vsak način prav bi bilo obratno!"

V gostilno pride belega prosil: "Ponižno prošim me za revnega slovača."

Gostilničar: "Kje si slepi revež?"
Beračica: "Pred hišo pazi, da naju ne zaloti."

Zakrajsek Fun

Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVE.

Tel: ENdicott 31

PROTI AMERIKI PLUJEJO BAJE ŠTIRI VELIKE NEMŠKE PODMORNICE

Fantastičen načrt Nemcev, ki se hočejo polastiti venezuelske obali. — Podmornice bi v slučaju vojne operirale v ameriških vodah.

LONDON, 21. avgusta. — Ameriki šibkost zavezniških sil, istočasno pa bi imeli nemški podmorniki in bombniki neprecenljivo bazo svojega operiranja in napadanja trgovskih ladij v ameriških vodah. Angliji in Franciji je že delj časa znan ta fantastični nemški načrt, toda mu nista do zadnjega pripisovali nobene važnosti. Zdaj pa je začela Nemčija rekrutirati med Nemci v Venezueli in nedavno je prispel tja že en natrpan parnik nemških vojnih zalog, ki bodo razdeljene med rekrutirane Nemce, čim izbruhne vojna. Naloga nemških podmornic bo, ščititi nemške parnike, ki bodo dovažali potrebščine, in potapljati angleške in druge zavezniške parnike, ki bodo odvažali iz Venezuele olje in druge vojne potrebščine.

Ali je rojstvo petorčk kaj izrednega

Kakor kažejo spodnje navedbe, nikakor ne. Petorčki so se že rodili in se bodo še rodili, nekaj izjemnega je le, da ostanejo pri življenju.

Zadnji tako blagoslovljen porod sega komaj dobri dve leti nazaj. Maja 1937. je rodila neka španska kmetica šest otrok, ki so se kmalu po porodu umrli. 18. oktobra 1928. je v Colobriresu rodila komaj petnajstletna Ema Ferrero trojčice. Prodajalka iz d' Oporta, „Joa Calvino“, je rodila v enajstih mesecih petoro otrok, tri deklice v marcu 1933 in dva dečka v aprilu 1934.

8. januarja 1600. leta je v Hamelnu ob Weseri rodila gosposodična Roemerjeva sedem otrok. Živel so le nekaj dni; zadnji je umrl že enajstega dne po porodu. Roemerjevo je prekosila na neka kmetica, ki je porodila leta 1783. v Terra v Italiji kar deveterčke. Rodila je na polju, pri delu in trije novorojenčki so umrli, še preden jih je spravila domov, in tudi ostalih šest je živelo le do večera istega dne. Prav tako je neka druga Italijanka, po imenu Dogrota, rodila pri dveh porodih skupno 20 otrok, enkrat devet in drugi enajst. Vse te rekorde je potolkla Margarita Hoffmannska, ki je leta 1313. rodila šest otrok, ki pa so bili vsi, kakor

neskončna vrsta pesnikov in pisateljev, ki so potrebovali alkohol kot spodbujevalo. Caruso ni mogel peti, če prej ni pokadil cigarete. Dostojevski je lahko delal samo v nočnem miru, filozof Mill je najel moža, ki je moral med njegovim delom v sosedni sobi od časa do časa udariti po pavki. Lahko bi pa našli še veliko število zelo čudnih navad, ki so jih imeli veliki možje pri delu.

Zaklad v zapuščeni cerkvi

Ena najmogočnejših brazilskih držav je Matto Grosso. Posebno kar se tiče zlata, je ta država nekoč tako slovela, da so prihajali vanjo vsi mogoči pustolovci in iskanci sreče, da bi tu iskali zlato, ga našli in ostajali potem z njim v deželi, da bi si zgradili novo življenje, ali pa da bi se vračali z bogastvom v stari svet.

Ena izmed dob sijaj nekega dela Matta Grossa je bila doba, ko so jezuiti ustanovili tam državo, ki se je njena prestolnica imenovala San Jose de Chiquitos. O teh jezuitih so govorili, da so bogatejši nego sam španski kralj. Ko pa so v 18. stoletju jezuite pregnali, je začela propadati tudi kultura, ki so jo bili tam zgradili.

Jezuiti pa so se bili pravočasno pripravili, ko je pretila nevarnost, da jih izženejo. Vsega sicer niso mogli vzeti s seboj, kar je bilo njihovo, skril pa so ostaneke svojih zakladov tako, da jih še do danes niso našli.

Strokovnjaki menijo, da je velik del teh zakladov skrit v zapuščeni katedrali San Joseja de Chiquitos ali v njeni neposredni bližini ali pa v podzemeljskih prostorih, ki jih doslej še niso mogli preiskati. Katedrala je mogočna stavba, ki so jo gradile stotine Indijancev mnogo let. Kakor palača iz Tisoč in ene noči se dviga ta stavba danes sredi mesta v razvalinah.

V zadnjem času so napravili več poskusov, da bi prodrli do podzemeljskih prostorov te cerkve, toda vsi poskusi so bili brez uspeha, ker je ljudem zmanjkalo svežega zraka in se ti prostori širijo pod zemljo dosti bolj daleč, nego so mislili.

Umevno je, da ti neuspehi niso ohladili zlate mrzlice. Ljudje pač ne bodo dali miru, dokler ne bodo našli zakladov — ali pa okostja mrtvecev, ki so jih jezuiti nekoč tu morda pokopavali. Mogoče je, da so zlato skрили povsem drugje.

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

PREROKOVANJA ŽUPNIKA COUGHLINA

DETROIT, 22. avgusta. — Znani župnik Coughlin pravi, da bo z nemško-ruskim paktom okrnjen vpliv Anglije v Evropi, Francija pa bo morala postati fašistična ali komunistična država, če se bo hotela ohraniti pri življenju. Internacionalni kapitalizem bo naglo poginil. Azija bo postala Stalinova gospodarska sfera, Evropa pa polje, po katerem bo Hitler oral. O Gdansk ni vredno več govoriti. Ne samo Gdansk, temveč vsa Poljska pride v rusko-nemško območje, prav tako tudi Balkan.

COTTON CLUB
ORANŽNA PIJAČA
SE DALJE ISKRE!
Zaradi posebnega jeknišva Cotton Club ogljikovine, se jemlje cele ure.

cel quart 32 oz. 10¢

ZAMENJATE ZAMASKE ZA EAGLE ZNAMKE.

Roosevelt povabljen. V Clevelandu bo v kratkem slovesno odprtjen ogromen most preko reke Cuyahoga, za katerega je velik del stroškov prispevala zvezna vlada. K otvoritvenim ceremonijam bo povabljen predsednik Roosevelt, v upanju, da se odzove in ustavi v Clevelandu tekom svoje ture na zapad.

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 Schade Ave.
Pokličite:
ENDicott 0718

NEURITIS
RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES
To relieve the torturing pain of Neuritis, Rheumatism, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve worst pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Drugists. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

Use only one level tea-spoonful to a cup of flour for most recipes. Manufactured by Baking Powder Specialists who make nothing but Baking Powder.

KC BAKING POWDER
Same Price Today as 45 Years Ago
25 ounces 25¢
Double Tested! Double Action!
MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

Kampanja za "Cankarjev glasnik"
sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK
mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

**AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVIJE POSTANITE SE DANES!**

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK
6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

"MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

SEE IT TODAY AT

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"
spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,
6231 St. Clair Avenue

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

Miracle Whip Salad Dressing
A NEW KIND OF DRESSING CREATED BY KRAFT

● Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

THE AWFUL PRICE YOU PAY FOR BEING NERVOUS

Check Below And See If You Have Any Of The Signs

Overwrought nerves can make you old and weary looking, cranky and hard to live with. They can keep you awake nights and rob you of your good health, good times and jobs. Start taking a good, reliable tonic—one made especially for women. And could you ask for anything better? The world-famous Lydia E. Pinkham's Compound! Let the wholesome herbs and roots of this famous Compound help Nature calm your overwrought nerves, tone up your system, and make a note NOW to get a bottle of this famous Pinkham's Compound—TODAY!

without fail from your druggist. Over a million women have written in letters reporting wonderful benefits. For the past 60 years Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound has helped grateful women go "milling thru" trying ordeals. Why not let it help YOU?

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost
6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

Vladimir Levstik:

26

PRAVICA KLADIVA

POVEST

Cim bolj se je obnavljalo prejšnje življenje, temveč je pre-mišljaj Aleš o svojih tajnih, največjih skrbeh. Zdaj se je moralo pokazati, ali je Kristof mrtev ali živ. Vsi vojniki so bili zdavnaj doma; jetniki iz dalje Rusije so se vračali drug za drugim, le Kristofa in Boštjana ni bilo od nikoder. Po vojnih jetnikih se je zvedelo, da sta bila res na Ruskem in da sta se javila v dobrovoljsko armada; od tistih dob je izginila vsaka sled. Izpolnitev Aleševih želje, da bi pograbil bratovo dediščino, je bila tedaj pred durmi. Sodišče je zdaj moralo ugotoviti njegovemu predlogu, naj proglasi, da je brat mrtev. Brez radosti je mislil na to. Kolikor bližji je bil tisti dan, toliko bolj je spoznaval, da mu ne prinaša ničesar. Nobena dediščina ni mogla udušiti strašnega glasu vesti, niti ne utolažiti groze pred razkrinkanjem, ki ga je bičala brez prestanka. In vse, karkoli je storil, da bi ustregel svojem pohlepu, je bilo tako brezmišelnost, tako jalovo, tako smešno zaman. Kaj mu je pomagalo, da je podkupil Tineta Beloglavca? Njegova kriva prisega ni niti za minuto pospešila Aleševih stvari. . . . Kaj mu je pomagalo, da je izdal Andreja krvavi sodbi? Kovač je pal, toda prišla je Jugoslavija; dan po objavi bratove oporoke bodo v Ravnah lahko zidali sokolski dom na Blagajevem svetu in za Blagajev denar. . . . Vse, vse je bilo prazno. Tudi to, da si je napravil svakinjo. Tudi to, da je oskrnil bratovo ime in svetost njegovega ognjišča. Kaj pe bila Katrina dota, kaj vse Blagajvo imetje v primeri z bogastvom ki ga je nakopičil v teku vojnih let? Pol leta se ni bilo tega, ko je trepetal od lakomnosti, kadar je mislil na bratov mrlški list, in zdaj je bil zanj kakor brez cene. Manjkalo je samo še tega, da bi on nastopil dediščino — v tistem trenutku pa bi se prikazal Kristof, živ in zdrav in poučen o vsem, in bi ga pozval na odgovor za vse: za imetje, ki ga je lahko vrnil, in za dejanja, ki jih ni moči popraviti.

Alešev življenje in koprne-nje, njegovi upi in naklepi, njegova črna dejanja in celo uspehi, za katerimi se je gnal — vse, vse je samo potrjevalo večni zakon, da zlo ne more roditi sreče, ampak samo prokletstvo in obup.

"Zakaj je moralo priti do tega?" se je vpraševal velikokrat. "Zakaj nisem smel ostati tam, kjer sem bil? Pred desetimi leti vendar nisem bil toliko slabši od drugih."

Kadarkoli se je zamislil v to vprašanje, je besno preklinjal Jakoba Vojsko. On, on je bil kriv vsega! Ni ga učil dejanj, ki jih je storil; obsojal je taka dejanja, in če bi mu jih zdaj priznal, bi ga brez milosti zavrnil radi njih. Toda učil ga je so-vraštva; zbuja je v njem zavist, da jo je vpregel pred svo-je oblastne namene. Iz tega dvo-jega, iz sovraštva in zavisti, pa je zraslo vse drugo samo od se-be. . . .

Vsega tega ni mogel povedati živi duši. Moralo je ležati v njem kakor mrtvec v grobu. Kakor mrtvec, ki ni mrtev, am-pak živ in vpije, buta v pokrov svoje krste in koplje in praska okoli sebe, da bi se izril na beli dan. Toda nesrečnež v grobu se naposled zaduši in utihne; vse utihne, vse obmiruje in umre, samo obup pogubljenih ne umre nikoli. . . .

XXXVIII.

Katra ga je čudno gledala, kadar je sedel po cele ure za bratovo mizo, ne da bi črnil besedico. Katerikrat je silila vanj, naj ji odkrije, kaj ga te-ži. Oh, saj je vedela, imel je skrivnosti! Mislil je na drugo, zanj ni maral več!

V tem se res ni motila. Aleš je ne le ni maral, ampak sovra-žil jo je kakor gada, tem bolj strupeno, čim bolj je silila vanj. Ali je res ni bilo več rešitve od tega strašila? Snoval je načrte, kako bi jo spravil tja, odkoder jo je vzela. Toda svakinja je bi-la vsak dan bolj zdrava in vsak dan bolj lakomna tega, kar je smatrala za Alešovo ljubezen. Sumničla ga je, da jo vara z drugimi, zasledovala njegove korake ter izlivala svojo ljubo-sumnost v plohah surovih psokov. Pokorila ga je kakor Krištofa, le s to razliko, da je Krištof lahko zarohnel, kadar ni šlo drugače, Aleš pa je moral lepo tolažiti in milo prositi, ne-prestano v skrbeh, da ne bi kdo zvedel, da ne bi kdo čul. . . .

Tako je bilo tudi tisti večer o postu leta 1919. Katra je stala sredi izbe ter pihala in hlipala, vse v eni sapi, minar pa je za-piral vrata in zavešal okna, trudeč se, da bi jo pogovoril. Toda ljubosumnica se ni dala ugnati.

Bila je pijana, bila je nesrečna, da nikoli tega.

"Gorje ti!" je zahropila na-zadnje. "Gorje, kadar ti pridem na sled! Takrat bo konec prizanašanja. S prstom poka-žem nate, vsej vasi povem, kdo si!"

"Kako — kdo sem?" Aleš je otrpnil. Vsa dolga vrsta nje-govih grehov je hipoma zletela mimo njega. "Kdo sem?" je po-novil komaj slišno. "Govori! Kdo sem?" In že je vedel, kak-šen bo njen odgovor. . . .

Katra se je razkošila. — Z zmagovalnim zaničevanjem je zrla nanj.

"Kdo si?" je siknila. "Sam veš, kdo. . . . Če ne bi vedel, ne bi postal blek kakor hlebec si-ra! Tisti si, ki je izdal kovača. Ti si kriv, da je bil ustreljen."

"Lažeš!" je skočil minar. — "Kdo ti je povedal? Kje so pri-če? Dokazi! Meša se ti od pija-nosti!" Glas mu je usihel in čeljusti so mu drgetale.

Svakinja je zrasla še više. Njen zaripli obraz se je svetil od zlobe.

"Meša se tebi, ki sam pripo-veduješ, kar ni za druge ljudi," mu je vrgla v obraz. "Ti sam si priča. O, videli smo dokaz. . . ."

"Jaz sam? Kako! Kdaj, kje?"

"Lansko poletje, ko te je no-sil mesec po hiši. Vstajal si, ho-dil okrog in javkal — kaj vem kaj! Tisto noč si pritekel v mo-jo sobo, pribežal, kakor da gre nekdo za teboj. Tresel si se ka-kor zdajle in oči so ti uhajale iz jam. . . . Klicala sem te: 'Aleš, pravim, zbudi se, Aleš!' Ti pa nisi slišal ničesar. Vrgel si se na kolena — pred njim, kakaj videl si ga! — in si jokal in pro-sil usmiljenja. 'Prizanesi', si je-cijal, 'ne kaznuj me, Andrej!' Vse priznam. . . . jaz sem tisti, ki te je izdal. . . . Slišal sem te in sem šel povedat. . . . Jaz sem kriv, da so te ustrelili!"

Aleš je izbulil oči. Kakor blazen je planil h Katri, zgrabil jo oboroč za vrat in stisnil. Sa-mo trenutek. Nato se je osve-stil.

"Ne zdaj!" mu je šinilo po glavi. "Ne tu, ne tako. . . . Dru-gič, drugje, drugače. . . ."

Izpustil je vrat in pograbil svakinjo za ramena. Njegove zrenice so se ostro zažgale v nje-ne oči.

"Blazniš, Katra!" je zamr-mral. "Vse to se ti blede. . . . Nihče ti ne bi verjel, razumeš? Da se ne predrzneš odpreti ust! Če zineš, gorje ti! Kakor sem te rešil s Studenca, tako te spravi-m nazaj. . . ."

To rekli so je pahnul od se-be. Spustil se je za mizo, pod-prl glavo in utonil v mrko pre-mišljevanje.

Zdaj je videl, da v zlu ni od-nehanja. Kdor noče trpeti kaz-ni za prvi greh, mora storiti

drugega, tretjega. . . . brez kon-ca tako, brez konca. . . . Treba je zamašiti usta, ki bi te lahko izdala. Treba je nadaljevati, ka-kor si začel. . . .

Katra je še pol ure sigala za pečjo. Nato je storila kakor po vsakem prepiru: pokleknila je predenj in ga je s povzdignjeni-mi rokami prosila odpustanja. Ko sta se spravila, je ogrnila ruto in je šla k Beloglavki. Mor-da ji nocoj pove, da bo kmalu svobodna. Da je Kristof mrtev. Da bo smela postati žena svo-jega Aleša. . . .

Dolgo je gledal za njo. Že je vstal in oblekel kožuh. Toda noč je bila jasna, dva dni po polni luni. Lahko bi ga kdo vi-del. . . .

XXXIX.

Kmalu po tistem večeru je nastopilo toplo vreme. Nevestna dišava zemlje je opojno udarila iz tal. Zapihal je jug, dramilec življenja, budilec spečih stra-sti, prinašalec tesnob in tegob brez imena. Jug, veter ljubezni in hrepenenja. Jug, osvoboditelj nagonov! Jug, vihar tragedije.

Prve trobenice so se zrcalile v mlinskem jeznu. Toda trgali jih ni nihče. Breg je bil strm in spolzek, ni se bilo kam prijeti na njem. Zelena voda je gladno klokala v štorih trhljih jelš. Po-nokod je segala tik do ozke, mla-kužnate ceste. Kadar je zvečer potegnila sapa in so zatulili smrekovi gozdi na drugi strani svojo divjo, nerazumljivo pe-sem, je bilo groza hoditi tod. Nebo je bilo polno letečih po-šasti, voda vsa živa od njiho-vih senc. Cesta se je zvijala pod teboj, kakor bi te hotela stre-sti v mokri prepad. In če je pri-sletel mimo meseca hudoben zmaj in ga je zakril s kreljutmi, je iz-ginila vsaka pot in vsak razloč-ni očit. Videl si le še temno, ki je zijala vate. In v tej temi si slišal jok južnega vetra in la-komno goitanje vode pod se-boj. . . .

Večerni vlak je grmel po do-linni navzgor. Vojnik v prsteno-rjavi uniformi, ki je sedel v slabo razsvetljenem, tesno na-bitem vozu tretjega razreda, je

vedel, da vozi s polno brzino. In vendar se mu je zdelo, da se ne gane nikamor. Neučakano se je premikal na svojem sede-žu in grizel ustnice od notra-njega nemira. Bilo mu je, ka-kor da ne more dovolj zgodaj dospeti tja, kamor je bil name-njen. Nekaj ga je klicalo, ne-kje se je godilo nekaj, kar ni smelo miniti brez njega. . . .

Sopotniki so radovedno ogle-dovali njegov zagoreli, izsušeni obraz, globoko brazgotino na njegovem licu in odlikovanja na njegovih širokih prsih. Vse to je kazalo, da bi lahko povedal marsikaj, če bi hotel. Toda ne-znani vojnik se ni dal zvabiti v pogovor. Njegovo kopnenje je naraščalo z vsakim obratom koles. Srce mu je zamiralo od mučne težnje, čeprav ni vedel, kaj ga žene, po čem se mu to-ži in h komu se mu tako ne-znosno muči.

Kaj ga je čakalo v Ravnah? Grob očeta, ki ni znal umreti, ne da bi vzel njegovo srečo s seboj? Sledovi žene, ki mu je bila kamen na vratu? Brat, ki mu je bil sovražnik tik do po-slednjega dne? Ali mar ona, ki ne sme biti njegova? Luci-ja, brez katere bo do smrti be-den kakor pes? Imetje, ki bi ga rad zavrnil za eno samo u-ro sanj o sreči? O, vse ga ča-ka: vsi ljudje, ki niso njegovi, in vse stvari, ki mu ne poméni-jo ničesar. Ne čaka ga edino tisto, na kar bi človek najraje mislil, kadar se vrača po štirih krvavih letih v rodni kraj. Ne čakajo ga roke, ki bi ga smele objeti v ljubezni, ne čaka ga srce, h kateremu bi smel pri-sloniti glavo, da pozabi vse, kar je za njim, in da se okrepi za

Išče se

Išče se poštenega človeka za delati stalno na farmi. Piše naj na Mr. Frank Gusich, R. D. 1, Conneaut, Ohio.

Išče se

Išče se štiri sobe, kopalnico in garaž v Collinwoodu, Euclidu ali Nottinghamu. — Naslov se pusti v uradu tega lista.

L. R. Miller Coal Co.

L. R. MILLER COAL CO.
1007 East 61st St.
ENDicott 1032
COAL WOOD
Summer prices now

ALI VAŠ RADIO DOBRO DELUJE?

Strokovnjaško poprav-ljanje radio aparatov. Po-ključite ENDicott 3880 za približni račun. Vse delo garantirano.

ACME HARDWARE
7002 St. Clair Ave.

vse, kar še utegne priti. . . .

Ko je odhajal na vojno, mu je bilo življenje breje. Nastav-ljal se je smrti, da bi ga rešila vsega namah. Toda ostal je živ; kri in groza sta ga osvestili, ne-hal je misliti na svoje lastno gorje. Prešel je na ono stran, da bi se boril za stvar, ki je bi-la neizmerno važnejša od po-teptanih pravic njegovega sr-ca. Bil se je kakor lev, prelival kri in sam krvavel, in Lucijino obličje je sijalo pred njim ka-kor daljna, blagoslavlajoča zvezda, h kateri je dvigal oči sredi bitk in strahot. O, takrat je bilo vse lahko in samoumev-no; še pozneje, do trenutka, ko so ga odpustili domov. Kakor hitro pa je vedel, da ga loči od prošlosti samo še ta kratka pot, je mahoma oslabil. Začutil je, da se vrače tak, kakršen je od-hajal. Vse je minilo, vse se je izpremenilo, le on je ostal ne-srečen, kakor je bil!

In vendar ga je tako silno vleklo v Ravnne, da niti dreveči vlak ni dohajal njegovega hre-penenja. Druge vabi sreča, njega je klicalo gorje. Treba je bilo utočiti v življenju, ki mu je bi-lo namenjeno. Vdati se, otopeti, prestati misliti na to, da bi moglo biti drugače. . . .

Naprodaj

Proda se farma v Orwill, O., 140 akrov zemlje, živina, oro-dje. — Tudi bi zamenjali za hi-šo v mestu. Za več pojasnila se obrnite na 8603 Force Ave., med Turney in Warner Road.

DR. CARL OPASKAR

naznanja, da je odprl urad za prakticiranje zdravilstva, ranocelnštva, in porodništva na

740 East 152nd St. (v Cleveland Trust posloplju)

Uradne ure (razen srede)

2 od 4 pop.

Telefon v uradu GLEnville 3134

7 do 8 zvečer

na domu POrtomac 8065

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom — — —

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0650

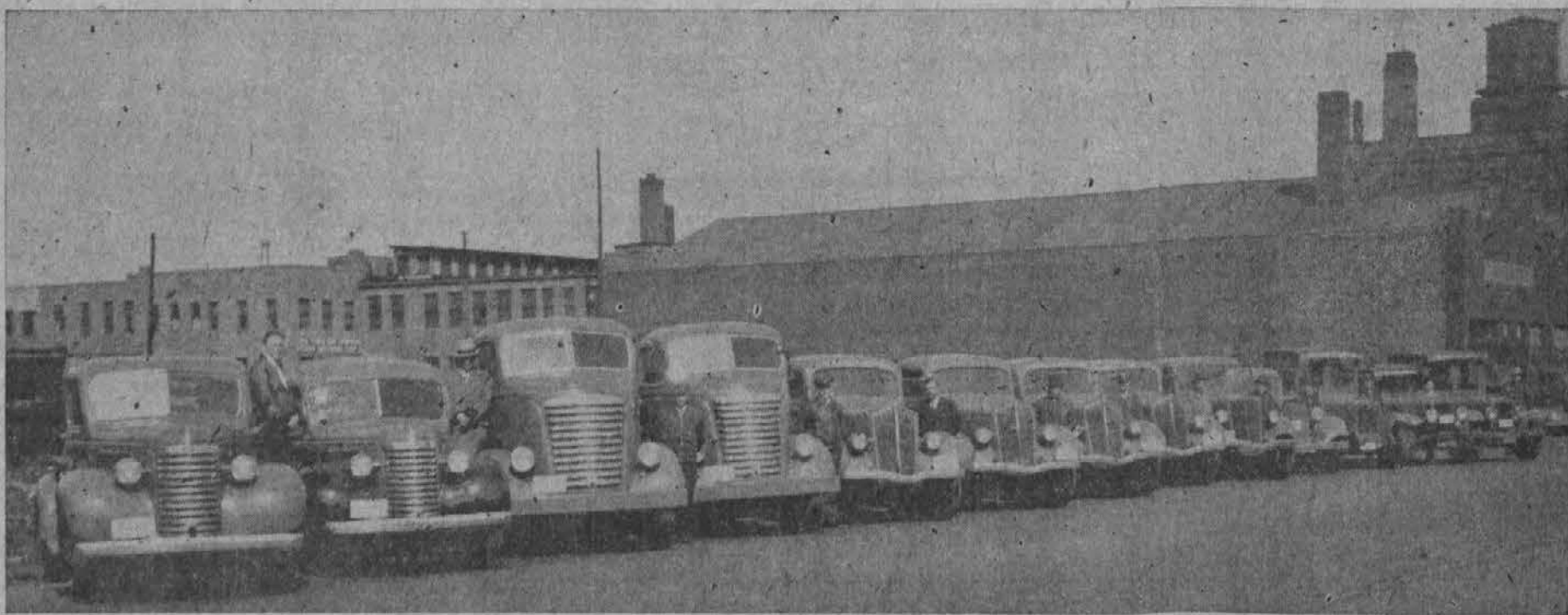
(3) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do pokrova a veliko skledo in male skledice za sadje. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME

Naslov

Mesto

Kadar imate svatbo, krstijo, piknike ali najsibo že kakoršno veselico ali prireditve, se Vam toplo priporočamo s našim vsakovrstnimi mehkiimi pijačami, ker Vam jamčimo, da boste dobili najboljše in najčistejše kar je sploh mogoče dobiti.

Imamo tudi več vrst pive, Ale in Half & Half. Uljudno vas prosimo, da pokličite HENDERSON 4629, in bomo pripeljali najsibo na dom, v dvorano, na pikniški prostor, ali kamor želite.

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

6511-6519 St. Clair Avenue